

ÖĞRENCİ

ADI:
SOYADI:
SINIFI: NO:

ESKİŞEHİR İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2022-2023 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
COĞRAFYA DERSİ 10. SINIFLAR
2. DÖNEM 1. YAZILI ÖRNEK SORULARI

Okulunuzun Adı

.....
.....

Sınav süresi **40** dakikadır. Her soru **10** puandır.

1. Toprağın oluşumunu etkileyen temelde beş faktör bulunur. Bunlar; İklim, anakaya, yeryüzü şekilleri, biyotik faktörler ve zamandır.

Aşağıda verilen açıklamaların hangi faktöre ait olduğunu baş taraftaki boş bırakılan yerlere yazınız.

A).....Toprağın ana materyalini oluşturan kayaların özellikleri ve ayrışmaya karşı dirençleri toprağın oluşum hızını ve türünü etkiler. Toprağın rengi, gözenek ve mineral yapısı, killi, kireçli, kumlu ve tuzlu olmasında da kayaların özellikleri önemli bir etkiye sahiptir.

B).....Toprağın oluşabilmesi için anakayanın çözünmesi, çözünen malzeme üzerine bitki örtüsü ve canlıların yerleşmesi, yerleşen bu unsurların ayrışarak humusa dönüşmesi veya toprağa karışması gibi uzun soluklu faaliyetlere ihtiyaç vardır.

C).....Toprağın oluşumunu etkileyen en önemli faktördür. Sıcaklık ve yağış, kayaların fiziksel ve kimyasal parçalanmasını etkiler. Kurak ve yarı kurak iklimlerde kimyasal çözünmenin yetersizliğinden dolayı toprak oluşumu yavaş gerçekleşir.

D).....Bitkiler, toprak oluşumunda faaliyet gösteren en önemli canlılardır. Bitkilerin toprağa karışmasıyla topraktaki organik madde miktarı artar. Toprak içerisinde bulunan mikroorganizmalar da toprak oluşumunda önemli bir görev üstlenmektedir.

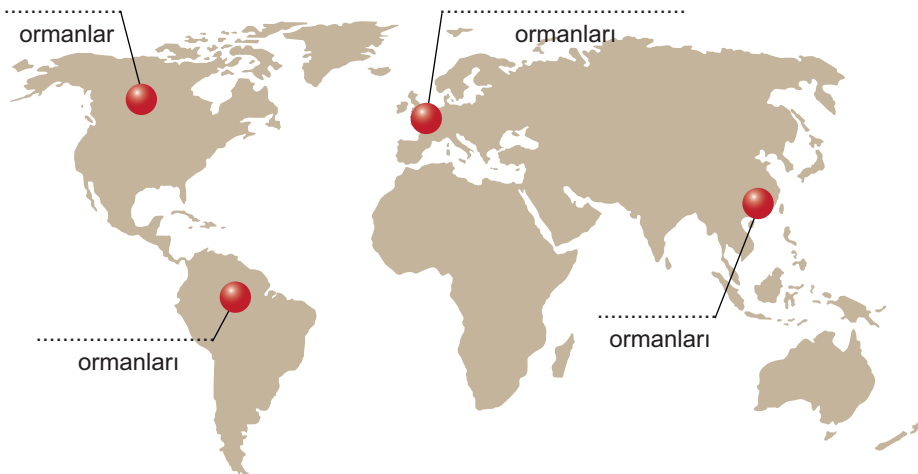
E).....Yükseltinin artmasına bağlı olarak sıcaklık azalırken belirli seviyeye kadar da yağış artar. Bu durum, bitki kuşaklarına bağlı olarak farklı toprak tiplerinin oluşmasına neden olur. Eğimin fazla olduğu yerlerde toprak ince bir yapıya sahiptir. Eğimin az olduğu yerlerde ise toprak daha kalın bir yapıdadır.

2. Bafra, Gediz ve Çukurova gibi ovalar Türkiye'nin en verimli topraklarına sahip tarım alanlarıdır.

Bu ovaların verimli olmasının nedenleri nelerdir?

.....
.....
.....
.....

3. **Aşağıdaki harita üzerinde işaretli olan yerlerde yayılış gösteren ormanların isimlerini noktalı yerlere yazınız.**

4. • Maki • Bozkır • Sığıla ağacı • Kızılcıam
• Meşe • Çayır • Kayın • Kasnak Meşesi

Bu yaz tatilimi geçirmek için Eskişehir'den Antalya'ya gittim. Yolculuk boyunca otobüsün camından etrafı izlerken, çevredeki bitki örtüsü dikkatimi çekti. İlkbaharda yemyeşil olan Eskişehir arazisini şimdi kısa boylu sararmış otlardan oluşan bitki örtüsü kaplıyor. Kütahya ve Afyon'a doğru kışın yaprağını döken ağaçlarından oluşan küçük çaplı ormanlar görülmeye başladı. Coğrafya öğretmenimiz bu ağaçların bir türü olan'nin Göller Yöresi'nde görülen endemik bir tür olduğunu söylemişti. Isparta'dan sonra Toros dağlarının yükseklerinde ise daha çok iğne yapraklı ağaçlardan oluşan ormanları ortaya çıktı. Toroslardan Antalya'ya doğru alçalıdıkça bu ormanlarda yerini kısa boylu çalılardan oluşan bitki örtüsüne bıraktı.

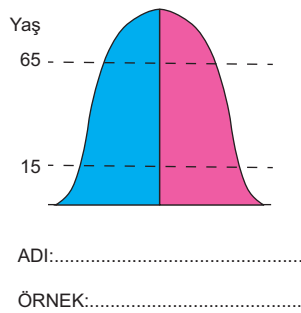
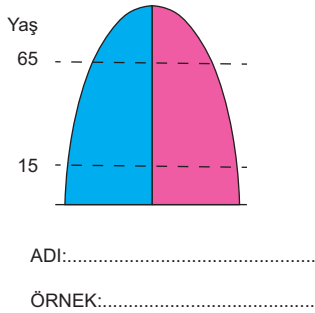
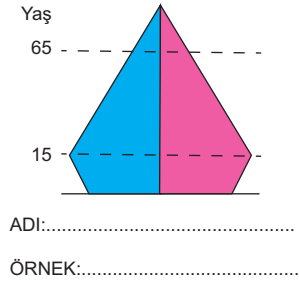
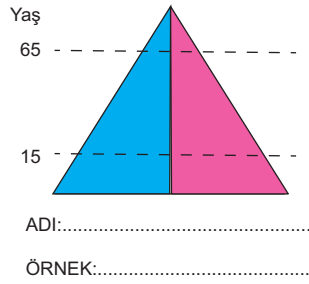
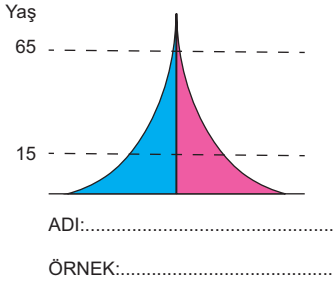
Yukarıdaki metinde boş bırakılan yerleri en üstte karışık olarak verilen uygun kelimelerle doldurunuz.

5. 1970'li yıllarda %2,3 olan Türkiye'nin nüfus artış hızı, 2021 yılına gelindiğinde %0,8'e kadar düşmüştür.

Türkiye'nin son yıllarda nüfus artış hızının azalmasının nedenleri neler olabilir? Maddeler halinde üç neden yazınız.

.....
.....
.....

6. Aşağıdaki nüfus piramitlerinin isimlerini şekillerin altlarına yazarak, nüfus özellikleri bu piramitlere sahip olan ülkelerden birer tane örnek yazınız.

7. Avrupa kıtasında nüfus miktarının ve yoğunluğunun fazla olmasının nedenleri nelerdir?

.....
.....
.....
.....

8. Geçmişten günümüze yaşanmış büyük göçlere, türlerine göre birer örnek veriniz.

Kavimler göçü	
Yeni Dünyaya göçler	
Mübadele göçleri	
İşçi göçleri	
Beyin göçü	

9. Aşağıda Türkiye'de göçlere neden olan itici ve çekici faktörler karışık olarak verilmiştir.

- A- tarım alanlarının yetersiz olması,
- B- iş bulma imkânının fazlalığı
- C- daha iyi eğitim ve sağlık olanakları
- D- tarımda makineleşme,
- E- gizli işsizlik, geçim sıkıntısı,
- F- eğitim, sağlık, iş alanlarının yetersizliği
- G- daha güvenli yerler olması
- H- Altyapı hizmetlerinin daha gelişmiş olması
- I- nüfus artış hızının yüksek olması
- J- Daha yaşanabilir ve modern bir hayatın olması

Bu faktörleri, örnekteki gibi doğru olarak tabloya yerleştiriniz.

Göçe neden olan	
İtici faktörler	Çekici faktörler
A,	B,

10. Göç alan yerlerde ortaya çıkan olumlu sonuçlar nelerdir? Üç madde halinde yazınız.

.....

.....

.....